Спец малювання 1 гр 23.09.2022

Урок № 9

ТЕМА УРОКУ: Основні пропорції фігури людини, схеми побудови жіночої фігури людини.

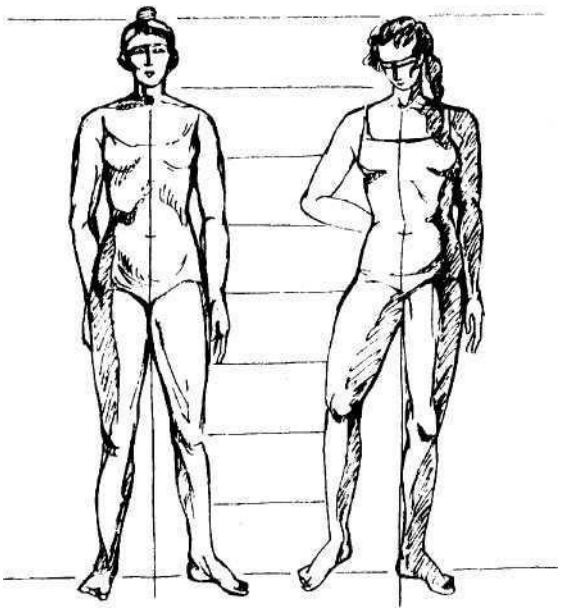
Переходячи до малювання фігури людини, необхідно познайомитися з основними пропорціями людського тіла (чоловіка і жінки, дитячої фігури в певному віці). Зміна пропорцій у людини відбувається у зв'язку із зростанням і віком. Якщо людина видужала або схуднула, у нього міняється овал лиця, ширина фігури, а значить, і взагалі пропорції. У такому разі ми зазвичай говоримо, що не взнаємо знайом нам людину. Маючи індивідуальні особливості фігури кожна людина має і спільні **пропорції** будови.

Художники завжди прагнули створювати досконалий образ людини, в якій все було б гармонійно і відповідало естетичним ідеалам суспільства. Шляхом порівняння одних часток тіла з іншими були прийняті певні канони — система типових розмірів тіла, що приймаються за зразок.

Одиницю міри, яка береться для побудови цього канону, назвали **модулем**.

Таким **модулем служить** зазвичай **голова людини**, яка овідноситься| до росту людини **пропорції 1:8**, тобто укладається в усій фигурі 8 разів.

Пропорції, приняті за ідеальні, були різні в разний час і в різних країнах. Так, в Давньому Єгипті і в Древній Греції ці пропорції сильно відрізнялись від пропорцій, прийнятих за зразок за часів середньовіччя, а останні, в свою чергу, відрізнялися від тих, які панували в епоху Відродження і які описав Леонардо та Вінчи. Вони схожі з тими, які і зараз ми приймаємо в якості ідеальних, тобто 1:8.

Мал.34 . Пропорції фігури дорослої людини: а - опора на дні ноги, в — опора на одну ногу

Спереду по висоті фігура ділиться на дві рівні частини в місці верхнього краю лонного зрощення. По ширині фігура вписується в квадрат, тобто ширина розпростертих рук разом розпростертих рук разом з шириною плечей дорівнює зростанню людини, ширина плечей — 2 модулям голови, шиї — обхвату ікри.

Перший модуль — висота голови.

Другий модуль відкладається від підборіддя до рівня грудей, третій — до талії, четвертий — до лінії стегон. Лінія коліна приходится| на шостий модуль, п'ята опорної ноги — на восьмій. Рука в опущеному положенні кінцем середнього пальця доходить до середини стегна до п’ятого модуля, а лікоть руки знаходиться на рівні талії.

Малювання фігури людини або манекена по схемі

Модельєрові в його професійній діяльності доводиться сталкиваться| з ситуацією, коли необхідно швидко відтворити рисунок| фігури людини в тому або іншому костюмі. Для цього він повинен вивчити всі етапи малювання фігури людини.

Перш за все треба знати самі узагальнені відомості про фігуру, про найхарактерніші рухи і пози людини. Тому спочатку слід познайомитися з основними пропорційними схемами побудови фігур (як чоловічих, так і жіночих), потім запам'ятати їх і навчитися швидко малювати.

Малювання по схемах — лише один з етапів малювання фігури, оскільки застиглі «мертві» схеми не дають можливості вивчати натуру у всіх її рухах. Головне в малюванні по схемах — правильное| сприйняття фігури разом з костюмом в певних рухах.

Людська фігура на схемі є каркасом, на якому будуються костюм і його пропорційні частки. Костюм невіддільний від рухів людини, складає з ним єдине ціле, «живе» на людині в самих різних ситуаціях згідно з тими діями, які людина здійснює. Лише після ознайомлення з пропорційними схемами можна перейти до виконання нарисів і зарисовок малюнків фігур.

Пропорційна схема чоловічої і жіночої фігури в положенні фас (мал. 40).

Вона будується таким чином:

на вертикальній лінії відкладають 8 модулів (один модуль дорівнює висоті голови). Від першого модуля вниз будується відрізок; рівний 1/3 модуля, і проводиться лінія плечей, на якій від середини відкладають в обидві сторони рівні величини, — по одному модулю — і ставлять крапки, що позначають кінець плеча (на жіночій фігурі ця величина декілька менше). Потім ці величини ділять навпіл і вниз проводять вертикалі до перетину з лінією грудей і талії (через всі крапки на вертикалі проведені горизонтальні лінії).

З крапок перетини проводять вниз від лінії грудей вертикалі до перетину з лінією стегон. У жіночій фігурі отримані крапки означатимуть ширину стегон, в чоловічій фігурі ширина стегон трохи вужча.

Ширіна шиї рівна '/4 висоти голови. Довжина руки намічається до середини стегна. Довжина кисті приблизно дорівнює 3/4 модуля (висоти голови). Лінія ліктя доводиться на талію.

Для закріплення матеріалу про пропорційну схему побудови| чоловічої і жіночої фігури (у фас) треба запам'ятати послідовність| таких вправ:

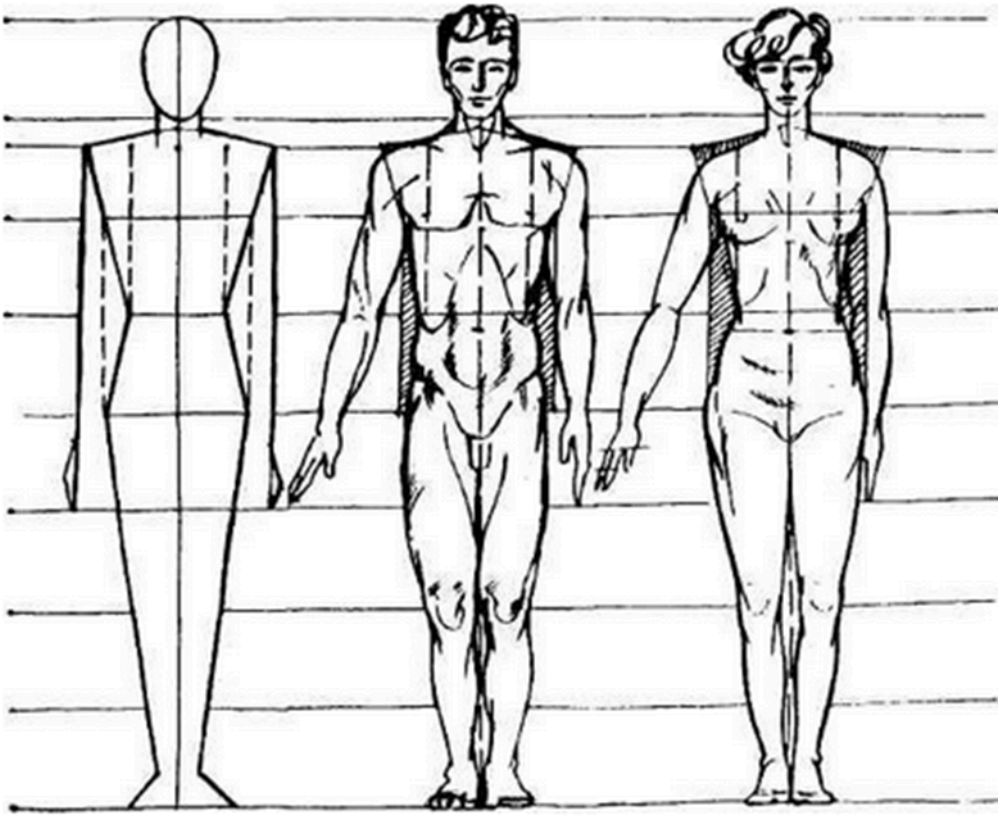
Проводимо вертикаль, на якій відкладаємо 8 модулів; через отримані крапки проводимо горизонтальні лінії.

1. **Малюємо овал голови,**
2. **Вниз від підборіддя, відкладаємо1/3 частка модуля - лінія плечей. Проводимо горизонтальну лінію ,на якій відкладаємо по одному модулю і намічаємо скос плечей.**
3. **Третій модуль - лінія талії, відкладаємо один модуль по половині вправо і вліво і з’єднуємо з точками плечей.**

4. **Четвертий модуль - лінія стегон, відкладаємо більше ніж по талії.**
5. **Рука в опущеному положенні кінцем середнього пальця доходить до до п’ятого модуля, а лікоть руки знаходиться на рівні талії.**
6. **Шостий модуль-рівень колін , як показано на мал. 40.**

Через середні точки плеча проводимо вертикальні лінії вниз до лінії грудей і отримуємо центри грудних залоз.

Намічаємо направлення рук, ніг.

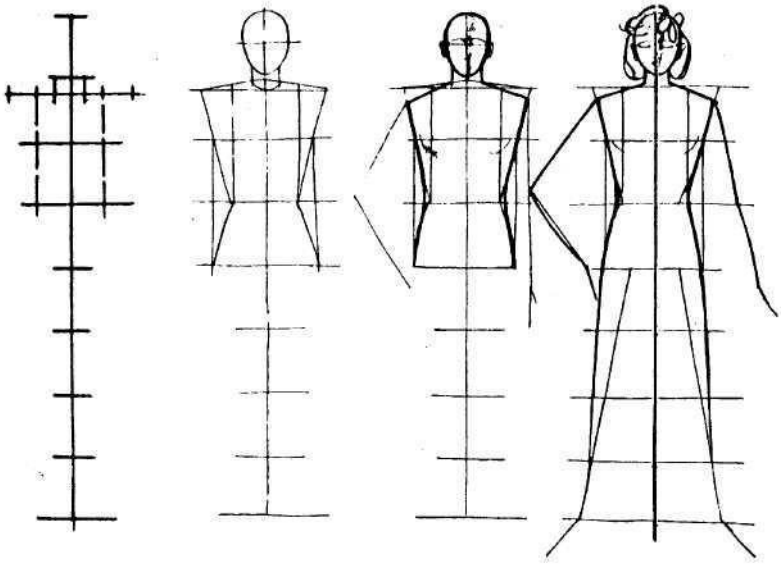
Мал. 40. Пропорційна схема жіночої і чоловічої фігури

Послідовність побудови фігури з опорою на дві ноги.

1. Проводять вертикальну лінію і відкладають на ній відрізок, рівний висоті всієї фігури (мал. 41), ділять його навпіл, знаходять таким чином середину фігури, яка доводиться на лонне сращение| тазових кісток, а на малюнку умовно відповідає лінії

Ділять верхню і нижню частки навпіл і проводять лінії грудей і рівня коліна. При подальшому діленні всіх часток навпіл отримують відрізки, рівні 1/8 всієї фігури (одному модулю), і проводять решту всіх горизонтальних ліній — підборіддя, талії, середини стегон і коліна. Малюють овал голови. Вниз від підборіддя відкладають 1/3 висоти голови, отримують лінію плечей і місце яремної ямки, або западини, і через цю крапку проводять лінію плечей.

2.На лінії плечей по обидві сторони від осі відкладають відрізки, рівні висоті голови. Розділивши кожен плечовий відрізок навпіл, опускають перпендикуляри на лінію, відповідну талії, і отримують її ширину (1/4 висоти голови), ширина стегон дорівнює ширині грудей. Все отримані відрізки сполучають і отримують умовний силует фігури.

Мал. 41. Пропорційна схема побудови фігури з опорою на дві ноги

(На ескізі фігура зазвичай змальовується дещо пдовженою — для додавання стрункості фігурі і збільшення об'єму костюму; для кращого показу костюму можна змінити схему фігури, подовживши шию і ноги, не міняючи решти пропорцій фігури.)

3. Промальовували форму голови із зачіскою і узагальнюють всю фігуру. Намічають направлення рук і ніг: довжина руки з кістью доходить до середини стегна, рівень ліктя доводиться на талію, але якщо рука зігнута в лікті, то вершина кута згину руки буде вища. Кісті рук і стопи ніг позначають умовно, шию — дугообразною лінією.

Вертикальна лінія проходить через центр тяжіння, одночасно збігається з середньою лінією (віссю симетрії) фігури.